

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IX. Johannis Hierosolymitani cum Epiphanio & Hieronymo dissensio;

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A laceſſebant; velut in eo, quod narramus, diſſidio, Catholicos appellabant Peluſiotas, quod tamquam luto immerſi, & curvi in terras ac cœleſtium inanes eſſent; ad vocem $\pi\lambda\alpha\sigma$, & nomen Peluſij, in Origeniſtarum Nitriensium, & eorum qui in Palaſtina degebant; vicinia ſiti, frigido & ſcurrili joco alludentes. Hieronymus Epistol. 61. ad Pammach. cap. 5. *Ha ſunt ſtrophæ veſtre atque praſtigie, quibus nos Peluſiotas, & jumenta, & animales homines dicitis, quia non recipimus ea quæ ſpiritus ſunt.* Baronium fugit dicti huius ſignificatio, & pro, *Peluſio* Baron. ad Ann. 193. cap. 10. & ad Ann. 400. c. 86. *tas*, legi jubet, *peluſiotas*, quod uterentur Origeniſtæ hac voce, ſugillantes atque ſubſannantes Catholicos; quaſi crederent mortuos reſurrecturos etiam cum pilis, dum recte dicerent eos reſurrecturos cum ſingulis corporis membris. Verum expoſitionis noſtræ fidejuſſorem damus Hieronymum

ipſum, Epistol. 65. ad Pammach. & Ocean. cap. 3. *Peluſiotas*, inquit, nos appellant. & *luteos*; *ant-*
 B *malesque*, & *carneos*, quod non recipiamus ea quæ ſpiritus ſunt: & cap. 1. *Putant enim me ſuum eſſe* *omnibus; & propter animales & luteos nolle palam dogmata conſiteri.* Manifeſtius etiam in Ierem. 29. 14. *Qua cum audimus diſcipuli eius (Origenis) & Grunniæ (hoc eſt Ruſini) familia ſtercora, putant ſe divina audire myſteria; noſque qui iſta contemnimus, quaſi pro brutis habent animantibus, & vocantur maledictos, eo quod in luto iſtius corporis conſtituti, non poſſimus ſentire cœleſtia.* Ægyptios præcipue Monachos, apud quos maxime viguit Origeniſmus, ingenio fere fuiſſe inquieto & turbido, & rerum novarum ſtudioſo, proptereaque in varias hærefes incidiſſe literis proditum eſt. Inde Aëriani, Euſtathiani, Anthropomorphitæ, Ioviniani, Euty-chiani; aliique id genus ſexcenti prodire: & à vetuſtiori quoque avo Meletianis, & Arianiſ hærentes, antiſitem ſuum Athanaſium probriſ fixerunt. Vnde Hieronymus Apo-
 C *log. adv. Ruſin. libr. 3. cap. 7. Contendi Ægyptum, iuſtravi monaſteria Nitriæ, & inter ſanctorum choros, aſpides latere perſpexi.*

VIII. Ex hoc hæreſeon, & Hæreticorum ſeminario Origeniſtæ Heterodoxi extiterunt. Narrat Epiphanius Hæc. 64. cap. 4. in Ægypto primum propagatum Origeniſmum apud Ægyptios monachos ſuo tempore floruiſſe. Ac primum Melania ſenior, nobilis femina, cum patria relicta Hieroſolymam pietatis cauſa concederet, facta inter Nitriæ Monachos menſium aliquot mora, aditoque Didymo, Origenianiſ illic erroribus una cum Ruſino itineris comite infecta eſt. Contigit illud circa annum Chriſti 372. Quo tempore Epistolâ dedit ad Ruſinum Hieronymus, qua ad ſe in Syriam ut veniat, amice invitât. Poſtquam Hier. Ep. 41. ad Ruſin. autem Hieroſolymæ fixerunt ſedem, fovendis peregrinis, & rebus Chriſtianorum juven-

D *dis opes & operam conſumentes, exceperunt Evagrium Ponticum Conſtantinopoli certas ob cauſas diſcedentem, ipſiusque animo primos Nitriensium Origeniſmi ſetus aſperſerunt. Ita inſtitutus Evagrius, & à Melania veſte monaſtica ex voto indutus, in Ægyptum abiit, & poſtquam cum Didymo congreſſus eſt, in Nitriæ tandem monaſteriiſ ſeſe abdidit, & inter florentes illic Origeniſtas nomen dedit. Auctor eſt Hieronymus in Epistolâ ad Crefiphontem, cap. 2. ſcripiſſe illum ad Virgines, ad Monachos, & ad eam *cuſus nomen nigredinis reſtatut perſiata tenebras* (Melaniam ſeniorẽ intelliſge) & edidiſſe inſuper librum *de divinis ſcripturis*, quo inſigne Origenis dogma ſupra à me ventilatum continebatur; libros vero ipſius à Ruſino Latine interpretatos Occidentem lætitiaſſe. Appulit eodem aliquot poſt annis Palladius Galata, & triennio in aſceteriis tranſacto, Origeniſino imbutus, cum valetudine tentaretur, in Palaſtinam ſeceſſit, & hauſtum in Ægypto Origeniſmi virus paſſim profudit. Florebat tunc in his locis ſanctitate & virtute Paula Romana: hanc adoritur Palladius, & in ſuas pertraxiſſet partes, niſi glifcenti malo mature occuſiſſet Hieronymus, & hominis petulantiam habitâ cum eo diſſertatione coërcuiſſet. Rei hitoriam prolixè narrat Hieronymus in Epitaphio Paula, cap. 11, & 12. quam ſibi ab eo creptant queritur Palladius in Lauſiacis ſect. 78. & ſequentibus, item ſect. 124, Hieronymumque ſuggillat.*

IX. At Iohannem Hieroſolymitanum præſulem iam labes iſthac corripuerat. Is ante adeptum Epifcopatum Monachus, Arianiſ & Macedonianis accommodaverat aures, iſſique relictiſ ad pontificiam dignitatem evectus Origeniſtiſ ſeſe applicuerat. Egre id tulit ſcilicet Epiphanius Salaminus Epifcopus pro eo ac debuit, & blande coram multis præ-
 F *ſens præſentem erroris commonefecit, quo ille cum partiariis uſque adeo excaudit, ut Epiphanio Anthropomorphitarum hæreſim publice objeceret; ſuamque tanta pertinacia defendit, ut eundem Epiphanium habitâ cum illis communionis poeniteret. Hinc eſſe-ratus Iohannes animo rixandi avido cauſas vindictæ quarebat, cum ecce commodum Paulinianum Hieronymi fratrem in Palaſtina extra ditionem ſuam Epiphanius, invitum licet ac reluçantem, ad Diaconatus & Preſbyterij dignitatem promovit. Multa publice & privatim conqueſtus eſt Iohannes, rem ſeſe apud omnes per literas evulgaturum minitans in eo ſe laſum inſuper addens, quod cum Deo ſacra faceret Epiphanius, dicere ſoleret: *Domine, præſta Iohanni, ut recte credat.* Objecta crimina diluit Epiphanius miti Epistolâ, qua quod Hier. Ep. 61. c. 1. inter Hieronymianas numero ſexageſima habetur; in qua non tam ſe appetitum ab eo ſi-gnificat, propter impoſitum Pauliniano Preſbyterij characterem extra ſuam ditionem,*

cum id in monasterio, non in parochia Iohanni subiecta à se factum esset, & recepta inter A
 Cypri Episcopos consuetudine facere liceret, quam quod violatam Origenianis dogma-
 tibus fidem huic exprobrasset. Capite vero tertio hæc scribit: *Doleo & valde doleo, videns*
plurimos fratrum, & eorum præcipue qui professionem habent non minimam, & in gradum quoque sa-
cerdotij maximum pervenerunt, eius (Origenis) persuasionibus deceptos, & perversissimam doctrina ci-
bos factos esse Diaboli. Vnde apparet quam multos iam tum Origenismi aura afflasset. De-
 mum in hæc verba concludit: *Palladium vero Galatam qui quondam nobis carus fuit, & nunc mi-*
sericordia Dei indiget, cave, quia Origenis hæresim prædicat & docet, ne forte aliquis de populo tibi cre-
dito ad perversitatem sui inducat erroris. Data est hæc Epistola anno Christi 392, Arcadio &
 Rufino Cæs. qua publicata, aliisque eiusdem argumenti ad Palæstinos Episcopos & Mo-
 nachos, & ad Siricium Papam ab eo datis, dissensionis rumor universum orbem continuo
 pervagatus est. Sciendum autem Hieronymum quoque inter & Iohannem, eiusdem Pau-
 liniani, multo vero magis Origenismi causâ, dissidia intercessisse: nam cum ab Epiphani-
 o staret Hieronymus, & non solum res in Pauliniani negotio gestas comprobaret, sed Ori-
 genis etiam errores palam damnaret, eo iracundiâ processit Iohannes, ut ab Ecclesiâ com-
 munionem Hieronymum segregaret, quemadmodum apud Pammachium queritur ipse
 Hieronymus: *Ego misellus, inquit, dum in solitudine delitisco, à tanto Pontifice repente truncatus*
Presbyteri nomen amisi. Nec idcirco tamen Ecclesiâ ingressu, vel Episcoporum ac Christia-
 norum societate se prohibitum isto capite & sequenti restatuit. Addit Epistola 62, quæ est
 ad Theophilum, cap. 4, exilium sibi à Iohanne postulatum fuisse & impetratum; minime
 tamen se in exilium fuisse depulsum.

Hier. Epist.
61. cap. 15

X. Rufinum interea hæc quoque discordiæ contagio infecit: nam cum semel haustam
 Origenis doctrinam in sinu foveret, eandem in Iohanne, & Palladio, aliisque oppugna-
 tam defendit. Hinc illud est Epiphani in Epistola ad Iohannem Hierosol. cap. 4. *Te autem,*
Frater, liberet Deus, & sanctum populum Christi qui tibi creditus est, & omnes fratres qui tecum sunt,
& maxime Rufinum Presbyterum, ab hæresi Origenis, & ab alijs hæresibus, & perditione earum. Nec
 aliam ob causam à conflata iam inde à multis annis cum Hieronymo necessitudine Rufi-
 nus defecit.

XI. Ingravescentibus in dies Iohannem Hierosolymitanum inter & Epiphanium odiis,
 tantos animorum motus compefcere studuit Archelaus Comes, vir, ut ait Hieronymus,
 discretissimus & Christianissimus. Placuit in primis, ut quoniam violatæ fidei suspicio peperis-
 set discordiam, eiusdem professio viam ad concordiam muniret. Conditio tæderis loco,
 & iam coactò Monachorum, aliorumque complurium cœtu, unus expectabatur Iohannes,
 cum ille mulierculæ nescio cuius morbum caussatus, rem in aliud distulit tempus, monen-
 tique Archelao, & ad pacificendum invitanti, eadem usum excusatione non paruit. Tunc
 vero officij sui esse censuit Theophilus Alexandrinus laboranti Ecclesiâ succurrere; sive
 fama excitatus; sive, quod potius crediderim, invitatus à Iohanne. Isidorum itaque Ale-
 xandrinum Presbyterum ac Monachum, pietatis fama conspicuum, legatum ad Iohan-
 nem, alioque, sedandarum contentionum causâ mittit cum literis, quibus incensos ani-
 mos delinire, & in gratiam reducere tentabat. Verum sua spes Theophilum longe fecellit:
 quem enim allegaverat Isidorum, merus erat Origenista, Origenistis favens, turbandis re-
 bus quam componendis aptior: nam ante tres menses quam veniret Hierosolymam, lite-
 ras dederat ad Vincentium Presbyterum, quibus cum ut in orthodoxa fide, hoc est in Ori-
 genismo, perseveraret hortabatur; affuturum se propediem ad cuneos adversariorum pro-
 terendos. Verba sunt Hieronymi, cuius vestigia accurate persequimur. Sic ergo anima-
 tus egregius ille pacis sequester, Iohannem, alioque dissensionis huius participes adit, le-
 gationemque suam renuntiat. Et pacem conciliaisset fortasse, si non animum Origenismi
 fermento imbutum prodidisset: cum enim doctrinæ huic insensum Hieronymum esse sci-
 ret, iterum quidem ac tertio ad eum Theophili nomine accessit, commissas autem sibi li-
 teras reddere noluit. Querenti autem Hieronymo, ac dicenti: *si legatus es, redde legationis*
epistolas; si epistolas non habes, quomodo legatum te probabis? literas quidem ad eum habere se
 respondit, rogatum se tamen à Iohanne ne redderet. Ita favoris in alteram partem suspi-
 cione injecta, spem pacis peremit, reque infecta discessit. Discedenti Apologiam pro sua
 causâ ad Theophilum tradidit Iohannes, cuius lucubrationi interfuerat Isidorus, & ope-
 ram suam contulerat; ut idem esset, ait Hieronymus, & dictator & bajulus litterarum. Maximam
 interim fratrum multitudinem, & Monachorum choros in Palæstina sibi non communi-
 cantes (verba sunt Hieronymi) quasi hostes publicos astimavit Iohannes; cum ad ejus re-
 fugiendam communionem Epiphani monitu fuissent compulsi. Responsum præterea ad
 supra memoratam Epiphani Epistolam dare dedignatus, legatos, quod prius minitatus fue-
 rat, quaquaversus mittit, qui accusatorias in Epiphanium literas ad Theophilum Alexan-
 drinum à se conscriptas per totum orbem disseminarent, sed in Occidente potissimum,

Hier. Epist.
61. ad Pam-
mach. c. 15.

Hier. Epist.
61. cap. 2.
& 15.